

Posudek vedoucího diplomové práce

Jméno diplomanta: Juraj Kohan

Téma a rozsah práce: Vyvlastňovací zásah státu do práv zahraničního investora (113 s., 122 s. s přílohami a abstraktem)

Datum odevzdání práce: září 2014

1. Aktuálnost (novost) tématu:

Vyvlastňovací, regulační nebo podobné zásahy států do majetkových práv investorů bývají jednou z nejčastějších příčin investičních sporů. Je proto pochopitelné, že toto téma přitahuje řadu právních teoretiků i praktiků, kteří se snaží nalézt shodné i rozdílné rysy jednotlivých druhů zásahů, zejména proto, aby našli hranici mezi kompenzovatelným a nekompenzovatelným zásahem. Traktované téma má celou řadu souvisejících aspektů a dá se navíc pojmout i komparativně a srovnávat nejen úpravu vyvlastnění v jednotlivých vnitrostátních právních řádech. Porovnat se dají standardy na vnitrostátní a mezinárodní úrovni a navíc standardy obsažené v různých mezinárodních dvoustranných a mnohostranných smlouvách. Kromě toho se dají srovnávat standardy v FCN smlouvách, ve smlouvách na ochranu investic a ve smlouvách na ochranu lidských práv a k tomu se dá srovnávat také judikatura orgánů rozhodujících spory podle výš uvedených smluv, ať jsou to již spory rozhodované ICJ, PCIJ, ESLP, nebo arbitrážními tribunály při řešení sporů v rámci NAFTA, ECT, nebo investičních sporů podle pravidel ICSID, UNCITRAL, stejně jako rozhodovací praxe vnitrostátních soudů. Možností je opravdu bezpočet. Téma je stále aktuální a patrně nejlépe o tom svědčí stávající investiční spory, které vede Česká republika v souvislosti se snahou změnit regulaci a snížit poskytování subvencí provozovatelům fotovoltaických elektráren. Sporů vedených Českou republikou je v této chvíli téměř deset.

Práce je systematicky členěna do pěti, kromě úvodu a závěru, do čtyř kapitol a ty pak dále do řady subkapitol. Jádrem práce je třetí kapitola **ZÁSAH STÁTU DO MAJETKOVÝCH PRÁV ZAHRANIČNÍHO INVESTORA**, která je rozdělena na

deset částí a sama o sobě by vydala na samostatnou diplomovou práci. Diplomant si v ní všímá různých forem zásahů státu do práv investor, pozornost dále věnuje nejrozličnějším formám nepřímého vyvlastnění, otázce protiprávnosti vyvlastnění a řadě dalších aspektů, které se zpracovávanou problematikou úzce souvisí. Při zpracovávání tématu vychází jak pozitivní právní úpravy, tak z bohaté judikatury, přičemž stranou zájmu nezůstávají české a slovenské investiční spory. V závěru autor syntetizuje poznatky získané analýzou a shrnuje, k jakému výsledku dospěl.

2. Náročnost tématu:

Zpracování diplomové práce vyžadovalo důkladnou analýzu relevantní judikatury a platné mezinárodněprávní úpravy. Téma práce je proto možno považovat za náročné. Za přínosnou považuji zvláště práci s českými a slovenskými kauzami, jakkoliv je zjevné, že ne ke všem citovaným případům získal autor práce dostatečný přístup.

3. Hodnocení práce:

Předložená práce je systematicky členěna, autor se drží zvolené struktury, jazykový styl a formální úroveň jsou na úrovni, která zcela odpovídá požadavkům kladeným na obdobný typ prací. Při jejím zpracování diplomant vycházel z poměrně značného množství primárních a sekundárních zdrojů, které standardně cituje. Na práci je vidět zaujetí, s jakým byla zpracována. Domnívám se, že předložená práce svým obsahem, rozsahem i způsobem zpracování patří rozhodně mezi zdařile zpracované diplomové práce. Na tom nemění nic ani skutečnost, že autor občas použije slovenské vazby nebo slovenského výrazu nebo neuvede úplnou citaci.

Až na některé slovenské výrazy typu „krajina“, slovenské vazby a drobné překlepy, prokazuje diplomant slušnou znalost českého jazyka.

“Jde o případ změny podpory fotovoltaických elektráren v České republice. V květnu roku 2013 se v této věci začali první arbitrážní spory.”

4. Přípomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě:

Jak je uvedeno již výše, práce je po formální i obsahové stránce zpracována s přehledem. Žádné zvláštní připomínky k ní nelze mít a postihuje většinu relevantních aspektů spojených s definicí investice. K obhajobě bych rád položil následující otázky:

Jaký byl důvod pro zřízení ICSID a proč hraje Světová banka v daném kontextu mnohem důležitější roli než WTO a její předchůdce GATT?

s. 16

“BIT představují především lex specialis mezi dvěma státy v situaci, kdy není jasné, která obecná pravidla platí.”

Sdělení nerozumím. Jaké *lex specialis*? *Lex specialis* k čemu? Co je v dané oblasti možno považovat za obecnou úpravu?

s. 19

“Další zásadnější snahy na skutečně univerzální úrovni se objevují na půdě WTO, která má v současnosti kolem 159 členských států (z celkového počtu 193, které jsou členy OSN).”

O jaké zásadnější snahy se na úrovni ochrany investic jedná?

Jaký je rozdíl mezi ochranou volného obchodu a jeho další liberalizací a ochranou investic?

V čase kdy začal být odvod srážen z výkupních cen a diskuze kolem možnosti investičních arbitrází byla velmi aktuální, zdůrazňovali právníci znalí této oblasti práva nutnost spojení investorů a vedení společného řízení.³⁰⁰

Kteří právníci znalí této oblasti práva to zdůrazňovali a proč nakonec spory konsolidovány nejsou?

5. Doporučení:

Předloženou práci hodnotím kladně. Doporučuji ji proto k ústní obhajobě.

V Praze dne 15. listopadu 2014

Vladimír Balaš